

Δρ. Θεοδώρα Παπαδοπούλου

Πολλοί εκπαιδευτικοί όλων των βαθμίδων εστιάζουν το ενδιαφέρον τους στα προβλήματα συμπεριφοράς που παρουσιάζουν μια μερίδα μαθητών και είναι έκδηλα εντός και εκτός του σχολικού περιβάλλοντος. Τα προβλήματα συμπεριφοράς δυσχεραίνουν τις διαδικασίες μάθησης και παρεμποδίζουν το εκπαιδευτικό έργο.

Αρκετές φορές η ποιότητα του μαθήματος μειώνεται σημαντικά και οι δάσκαλοι ζητούν -κατόπιν συνεννοήσεως με τους γονείς του εκάστοτε παιδιού- τη βοήθεια κάποιου ειδικού προκειμένου να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά το πρόβλημα.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η αποτελεσματική αντιμετώπιση των προβλημάτων συμπεριφοράς προϋποθέτει την έγκυρη διάγνωση σε νεαρή ηλικία. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω της παρατήρησης της συμπεριφοράς των παιδιών από τους γονείς και κατόπιν από τους δασκάλους. Μέσω της παρατήρησης εντοπίζονται έκδηλα ορατά σημάδια αποκλίνουσας συμπεριφοράς καθώς και μη έκδηλα στοιχεία που αφορούν τις εσωτερικές, ψυχικές διεργασίες.

Κρίνεται συνεπώς αναγκαίο να διερευνηθούν διαγνωστικά οι ειδικές εκπαιδευτικές, κοινωνικές και ψυχολογικές ανάγκες του παιδιού προκειμένου να γίνει επαναπροσδιορισμός της κατάστασης και να τεθούν νέοι στόχοι με σκοπό την ομαλή ένταξη του παιδιού στο σχολείο και την επανατροφοδότηση του κίνητρου επίτευξης. Συγκεκριμένα, αξιολογείται η ανάγκη ειδικής αγωγής από ειδικό παιδαγωγό, η ανάγκη θεραπευτικής αγωγής καθώς και η

ανάγκη παρέμβασης παιδοψυχολόγου.

Στόχος όλων των εμπλεκόμενων ειδικών είναι η άμεση και αποτελεσματική αντιμετώπιση των προβλημάτων που αντιμετωπίζει το παιδί.

Τα προβλήματα συμπεριφοράς χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες.

1. Στις αντιδραστικές ή περιβαλλοντικές διαταραχές της συμπεριφοράς για τις οποίες κύριο ρόλο διαδραματίζει το περιβάλλον μέσα στο οποίο το παιδί εμφανίζει τα προβλήματα . Σε άλλο περιβάλλον το παιδί μπορεί να εμφανίζει συμπεριφορά φυσιολογικού τύπου.

2. Προβλήματα συμπεριφοράς οργανικού τύπου, στα οποία κατατάσσεται το σύνδρομο υπερκινητικότητας, η αντιληπτική έκπτωση, η συναισθηματική αστάθεια, η παρορμητικότητα και οι διαταραχές που αφορούν τις γνωστικές λειτουργίες όπως αντίληψη, μνήμη, προσοχή.

3. Προβλήματα συμπεριφοράς αντικοινωνικού τύπου που εκδηλώνονται με επιθετικότητα. Τα παιδιά με προβλήματα συμπεριφοράς παρουσιάζουν αρκετά προβλήματα που σχετίζονται με τη μάθηση. Έχουν χαμηλή συγκέντρωση και εύκολη απόσπαση προσοχής. Ανάλογα με τη φύση του προβλήματος, παρουσιάζουν χαμηλή επίδοση και άρνηση σε ότι αφορά την εκπόνηση σχολικών εργασιών.

Όσον αφορά τον κοινωνικό τομέα, παρουσιάζουν προβλήματα κατά τη διαδικασία κοινωνικοποίησης τους. Αδυνατούν να συνεργαστούν με τους ομολόγους τους και τους δασκάλους τους, έχουν έντονη αντιδραστική συμπεριφορά και δεν τηρούν τους σχολικούς κανονισμούς.

Σε ψυχολογικό επίπεδο, παρουσιάζουν ανωριμότητα και έντονη παρορμητικότητα. Η συμπεριφορά τους παρουσιάζει διακυμάνσεις, απογοητεύονται εύκολα και έχουν χαμηλή αυτοεκτίμηση. Φυσικά πρέπει να σημειωθεί ότι η εμφάνιση και η συχνότητα των συμπτωμάτων ποικίλει ανάλογα με το αίτιο της αποκλίνουσας συμπεριφοράς.

Πρέπει να γνωρίζουμε ότι τα προβλήματα συμπεριφοράς των μαθητών σχετίζονται είτε με εξωτερικευμένες συμπεριφορές όπως βανδαλισμός, εκφοβισμός, παραβατικότητα, ή χρήση ουσιών είτε με εσωτερικευμένες συμπεριφορές όπως απόσυρση, θυματοποίηση, κατάθλιψη και φοβίες. Σε αρκετές περιπτώσεις παρουσιάζονται προβλήματα συμπεριφοράς ως δευτερογενή απόρροια μαθησιακών δυσκολιών ή σύνδρομου υπερκινητικότητας.

Τα προβλήματα συμπεριφοράς συνδέονται άμεσα και με διάφορες ψυχοπαθολογικές διαταραχές όπως η σχιζοφρένεια. Προβλήματα συμπεριφοράς παράλληλα με αρκετά άλλα προβλήματα παρουσιάζουν και τα άτομα που ανήκουν στο αυτιστικό φάσμα.

Τα προβλήματα συμπεριφοράς επιδρούν σε κάθε τομέα της ζωής του παιδιού και δυσχεραίνουν τη ποιότητα της ζωής τόσο του ίδιου του ατόμου όσο και αυτών που εμπλέκονται στη καθημερινότητα του.

Η διάγνωση για την φύση του προβλήματος και εύρεση των αιτιών που τα προκαλούν πρέπει να γίνεται από διεπιστημονική ομάδα η οποία λαμβάνει σοβαρά υπόψιν τη μαρτυρία τόσο των γονέων όσο και των εκπαιδευτικών. Οι εκπαιδευτικοί όλων των ειδικοτήτων οφείλουν να γνωρίζουν τη φύση και τα αίτια των προβλημάτων προκειμένου να είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν με αποτελεσματικότητα αυτά τα παιδιά και να τα βοηθήσουν στην απόκτηση όχι μόνο γνωστικών αλλά και κοινωνικών δεξιοτήτων. Η γνώση βοηθά στην αποφυγή εύκολων 'χαρακτηρισμών' και γρήγορων συμπερασμάτων.

Τα παιδιά εισπράττουν τη πρόθεση βοήθειας και ανταποκρίνονται θετικά στους δασκάλους που στέκονται με κατανόηση, υπομονή, επιμονή και πίστη στις δυνατότητες όλων αυτών των 'δύσκολων' παιδιών που προσπαθούν σκληρά μέσα από τις δυσκολίες τους να κερδίσουν την αποδοχή, την αγάπη, τη βοήθεια και την συμπαράσταση των ανθρώπων του περιβάλλοντος τους.

Η διδασκαλία είναι πρόκληση για επίτευξη νέων στόχων, είναι μετάδοση γνώσης και παροχής συναισθημάτων αποδοχής απέναντι στο διαφορετικό. Ας δεχτούμε στις τάξεις μας τα 'διαφορετικά' παιδιά και ας τους δώσουμε τη δυνατότητα να αποδείξουν τις ικανότητες τους. Ποιος ξέρει; Μπορεί να αποτελέσουν τελικά κίνητρο μίμησης για τα ομαλά αναπτυσσόμενα παιδιά που θα αναγνωρίσουν τις προσπάθειες τους μέσα από ένα πιο δύσβατο δρόμο. Η μάθηση δεν παύει ποτέ να εκπλήσσει όλους μας!

ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

Συντάχθηκε απο τον/την administrator

Δευτέρα, 28 Νοέμβριος 2011 18:57 - Τελευταία Ενημέρωση Δευτέρα, 28 Νοέμβριος 2011 19:07

theodora.papadopoulou@gmail.com
www.linguafranca.gr , kxghellas.gr